

Ympäristömerkkien sisällön vertailua – mitä sisävesille?

Järvikalan jäljet: saalistietoa ja kestävyyttä –hanke

Eila Seppänen & Tapio Keskinen

Selvityksen taustaa ja tavoitteita

- Hanke: **Järvikalan jäljet: saalistietoa ja kestävyyttä**

- Koordinointi:

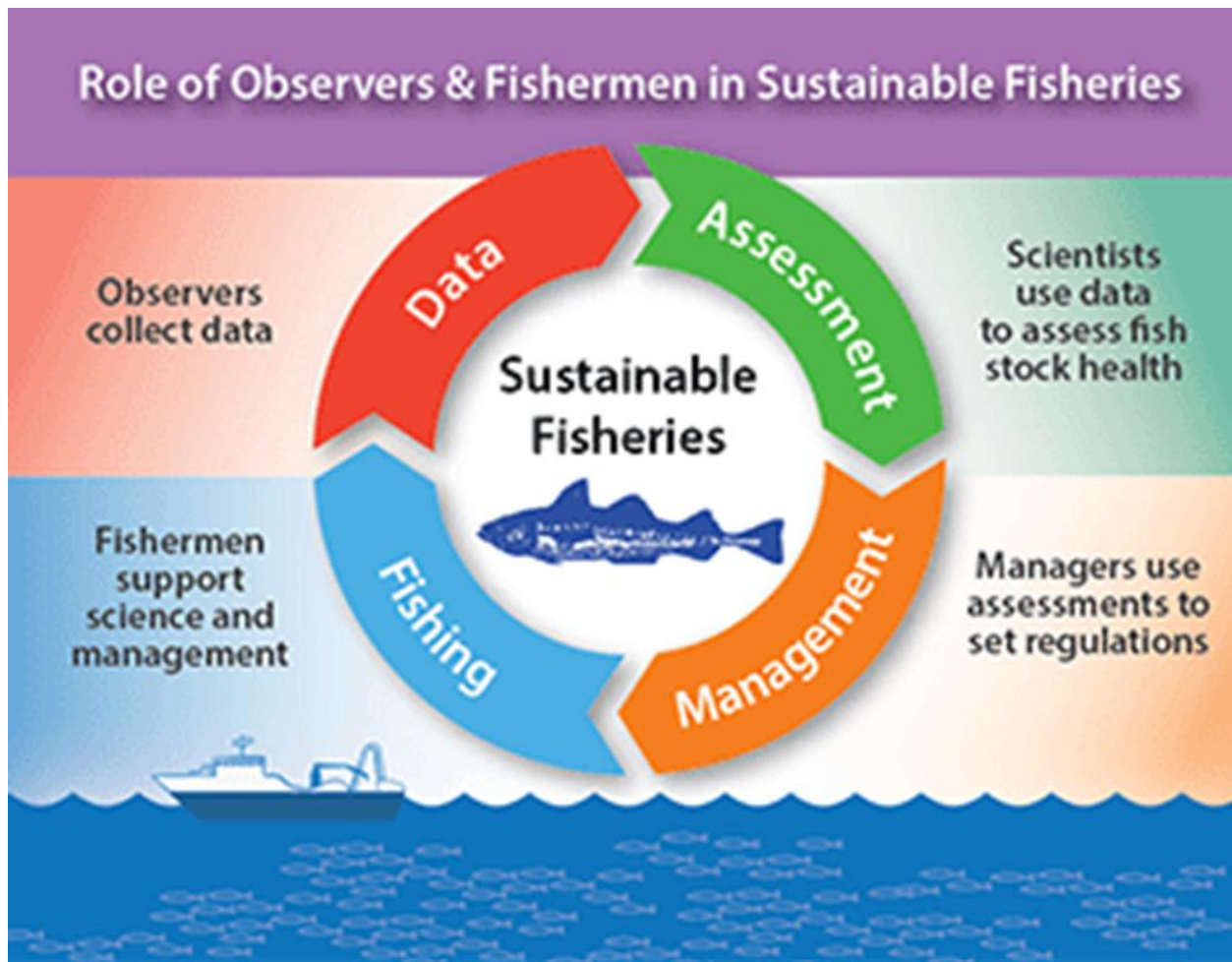
- Partneri:
LUONNONVARAKESKUS

Kansainvälisten kalastuksen kestävyysmallien soveltuvuus
Suomen sisävesikalastukseen

Kestävän kehityksen vaatimukset lisääntyneet

Kestävää kalastusta yhteistyöllä

- Lähde: www.afsc.noaa.gov

Kestävän kalastuksen ympäristömerkkejä maailmalta

Maailmanlaajuisesti n. 25 % kaupallisesta kalastuksesta sertifioitu

- Marine Stewardship Council (MSC)

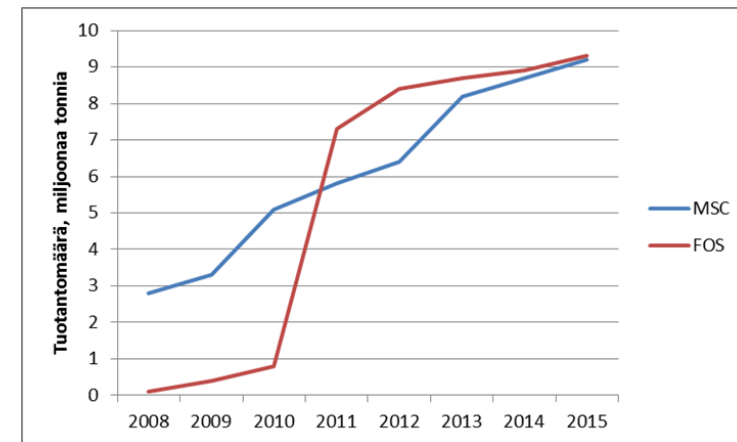
- KRAV

- Friend of the Sea (FOS)

- VALDUVIS

- Lähde: FAO Fishstat 2015

Kestävän kalastuksen ympäristömerkkien tyypillisiä kriteereitä

- Kalastus ei kohdistu ylikalastettuun kalapopulaatioon
- Kalastus ei aiheuta ympäristöhaittoja tai ongelmia ekosysteemille
- Sivusaaliin minimointi
- Toiminnan hallintamenetelmien noudatettava paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä lakeja ja sääntöjä ja tuettava kestäväää kalastusta
- Vaatimusten noudattamisen seuranta
- Monilla lisäksi mm.:
- Toiminnasta aiheutuva hiilijalanjälki
- Sosiaalinen vastuu työntekijöistä ja yhteisöstä
- Toiminnan taloudellisuus

Merkkikohtaisia periaatteita ja erityispiirteitä

	Marine Stewardship Council (MSC) 	KRAV 	Friend of the Sea (FOS) 	VALDUVIS
Perustamisvuosi	1997	1985	2006	2015
Tuotetyypit	Luonnosta pyydetyt kalat ja äyriäiset, ei viljellyt kalat	Luonnosta pyydetyt ja viljellyt kalat	Luonnosta pyydetyt ja viljellyt kalat	Luonnosta pyydetyt kalat ja äyriäiset
Käyttö	Maailmanlaajuinen	Pääasiassa Ruotsissa ja Norjassa	Maailmanlaajuinen	Belgiassa
Soveltamisala	Kestävä kalastus	Kestävä kalastus ja kalanviljely	Kestävä kalastus ja kalanviljely	Kestävä kalastus
Kriteerit	Aktiiviset ja passiiviset pyydystyypit (ei karkeita pyyntivälineitä)	Aktiiviset ja passiiviset pyydystyypit (ei karkeita pyyntivälineitä) Kalastusalusten ominaisuudet Miehistön ammattitaidon ylläpitäminen Polttoaineiden laatu	Aktiiviset pyydystyypit Energiatase ja polttoainetehokkuus Jätehuolto Sosiaalinen vastuu	Aktiiviset ja passiiviset pyydystyypit Työolosuhteet Terveystuolto Eläkkeet Tehokkuus, tuottavuus, kannattavuus, joustavuus

	Marine Stewardship Council (MSC) 	KRAV 	Friend of the Sea (FOS) 	VALDUVIS
Sertifiointiprosessi	Kaksivaiheinen: 1. Kalastuksen arviointi 2. Yritysten sertifiointi	Kaksivaiheinen: 1. Kalastuksen arviointi 2. Yritysten ja alusten sertifiointi	Arviointi ja sertifiointi	-
Sertifiointiprosessin kesto	Vaihe 1: 1-14 kk Vaihe 2: Vaihtelee suuresti*	Vaihe 1: 6 kk Vaihe 2: 2 viikkoa	Koko prosessi: 1 pv - 2 viikkoa	-
Voimassaolo kalakannalle Voimassaolo toimijoille	5 vuotta 3 vuotta	3 vuotta Merkintä on pätevä seuraavaan tarkistukseen saakka	5 vuotta 3 vuotta	-
Raportin pituus	200 sivua	n. 10 sivua	n. 10 sivua	-
Sertifiointilaitoksia	Det Norske Veritas (DNV), FCI, Global Trust, MacAlister Elliott & Partners, SCS, SGS * Riippuu yhtiön koosta, tuotteiden lukumäärästä, hallintajärjestelmästä ja prosessin tasosta	Ruotsissa KRAV, Norjassa Debio	Bureau Veritas, FCI, SGS	

Hyödyt ja haitat kalastajalle

HYÖDYT

Parempi hinta
Suurempi kysyntä
Toiminnan jatkuvuus
Uudet markkinat

HAITAT

Ympäristömerkin
käyttöönnoton ja
ylläpidon (eli arvioinnin
päivityksen) vaatima
panostus

Sertifiointeja Ruotsissa 1

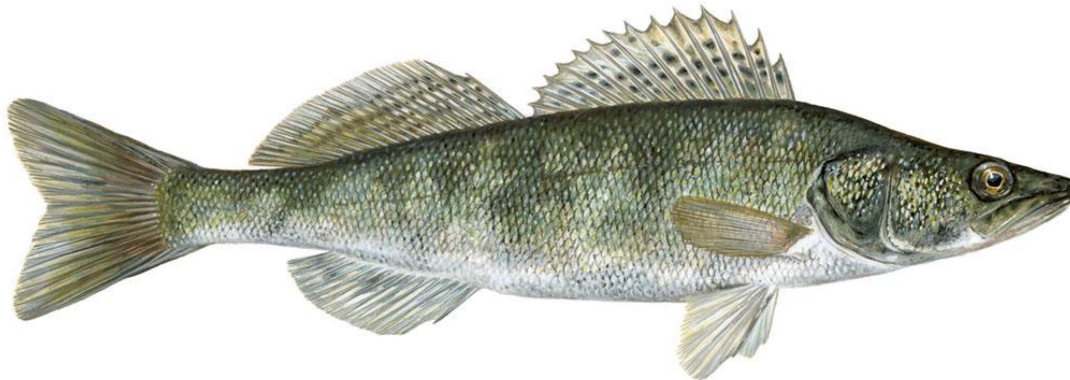
- **Perämeren muikun kalastus MSC-sertifioitiin 2015**
 - Caviar of Kalix - ”röda guld”
 - Protected Designation of Origin, PDO
 - Kalastus kestää vain viisi viikkoa vuodessa
- Suuri taloudellinen merkitys paikallisesti
 - 80 % kalastajan vuositulosta viidessä viikossa!

Sertifiointeja Ruotsissa 2

- **Mälaren- ja Vänern-järven kuhan kalastus MSC-sertifioitiin 2017**
- Kuha – Ruotsin kaupallisen sisävesikalastuksen tärkein laji
Saalismäärät vaihtelevat vuosittain:
 - Vänern: 70 kalastajaa, kuhasaalis 60-120 tonnia/v
 - Mälaren: 33 kalastajaa, kuhasaalis 100-200 tonnia/v

Sertifiointeja Suomessa 1

- **Itämeren silakan ja kilohailin kalastuksen MSC-sertifikaatti 2018**
- Sertifiointiprosessin kesto: n. 1 vuosi
- Hallinnointi: SAKL
- Arviointi: Acoura Marine –sertifiointilaitos
 - Silakka- ja kilohailikantojen tila, kalastuksen ympäristövaikutukset ja hallinnointi

Sertifiointeja Suomessa 2

- **Pilottihanke: Itä-Suomen muikun kalastuksen MSC-sertifiointi**
- Hallinnointi: Itä-Suomen kalatalousryhmä
- Esiarviointi: Det Norske Veritas As
- Arviointi: Acoura Marine –
sertifiointilaitos
 - Muikkukantojen tila, kalastuksen ympäristövaikutukset ja hallinnointi

Tarvitaanko sisävesille kestävyiden arviointia?

- Useimmat ympäristömerkeistä keskittyvät merikalastukseen
 - Keskeisiä seikkoja ovat
 - kalakantojen kestävyys
 - ympäristöä ja ekosysteemiä ei vaurioiteta (pohjatroulaus)*
 - kalastuspaikan ja purkupaikan välinen etäisyys*
- (* sisävesikalastuksessa merkitys on vähäinen)
- Hiilijalanjälki voi nousta merkittävään asemaan

Tarvitaanko sisävesille kestävyysarviointia?

- Sertifiointiin maksaa yleensä kalastaja
- Maailmanlaajuisesti yhä suurempi osa tuotannosta on sertifioitua
 - Todennäköisesti näin tapahtuu myös Suomessa
 - Kevyt, edullinen, mutta luotettava järjestelmä
- Tiedon tarpeen määrittely: mitä asioita halutaan mukaan
- Vähimmäisvaatimus: **kalakantojen kestävä käyttö**
 - Kaupallisen kalastuksen pyynti, saalis, kalakannat ja muu kalastus
 - Hiilijalanjälki: mm. polttoaineen kulutus
- **Kalastuslaki** – eräänlainen kestävyysarviointi:
 - **ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä kalastus**

Kiitos!